

Семінар-тренінг «Перша зустріч із батьками» (1 клас)

Мета: знайомство батьків один з одним та з учителем; ознайомлення батьків із навчальними вимогами; обговорення проблеми адаптації дітей до шкільного навчання.

Хід семінару-тренінгу

Пам'ятка вчителю

Приводячи малюка до першого класу, батьки і самі неначе вступають до нового життя. Для них починається багаторічне постійне спілкування зі школою. Від змісту напрямків цього спілкування залежатиме результативність роботи школи із сім'єю. У різних школах термін проведення перших батьківських зборів визначається залежно від умов, розпорядження директора і від ініціативи самого вчителя. Перші збори можуть проводитися у серпні, як у переважній більшості шкіл, або раніше, ще в січні-травні попереднього навчального року.

1. Вступне слово директора.

Відкриває перші батьківські збори зазвичай директор школи. Він стисло розповідає про традиції школи, її історію. Вітає батьків із початком нового етапу в житті їхньої сім'ї, говорить про те, що вони стали членами великого шкільного колективу, об'єднаного спільною метою і завданнями, представляє вчителя.

2. Екскурсія школою.

3. Знайомство батьків один з одним та з учителем.

Батьки заходять до класу, де стільці розставлені по колу, сідають. Знайомство починає вчитель. Він розказує про себе, свою педагогічну діяльність, стиль роботи та вимоги, які він висуватиме до учнів. Потім батьки по черзі називають себе, свою дитину, розповідають про сімейні традиції та очікування, пов'язані зі школою.

Щоб зробити знайомство більш невимушеним, можна запропонувати батькам

передавати по колу м'яч, іграшку або ж запалену свічку як символ класного вогнища.

4. Вручення батькам зошитів-записників.

До цих зошитів батьки будуть занотовувати необхідну інформацію, отриману на зборах, записувати власні спостереження за **розвитком** дитини тощо.

5. Заповнення батьками анкет.

Анкети дають можливість класному керівнику отримати більш повну інформацію про батьків.

Анкета для батьків

1. Прізвище, ім'я дитини.
2. Дата народження.
3. Чи вміє дитина читати? Як?
(по буквах, по складах, цілими словами.)
4. Чи вміє писати? (Друкованими літерами, писаними, пише окремі букви чи слова.)
5. Які знання має з математики? (Рахує до 10, 100, додає і віднімає.)
6. Особливості вдачі дитини. (Спокійна, рухлива, сором'язлива, активна тощо.)
7. Стан здоров'я дитини.
8. Прізвище, ім'я та по батькові обох батьків.
9. Професія, посада, місце роботи, робочий телефон обох батьків.
10. Домашня адреса.
11. Хто ще бере участь у вихованні дитини?

Лекція на тему «Адаптація першокласників до школи»

Складність початкового періоду шкільного життя зумовлена тим, що дитина має кардинально змінити, свій режим дня. До приходу в школу малюк грався, спав, їв, виконував деякі доручення. Тепер гра стає другорядною. Головне завдання дитини — навчатися. Сам процес навчання для дитини не є легким. У школі необхідно опановувати читання, письмо, лічбу, вдома — самостійно виконувати завдання. Це вимагає від дитини зосередженості і розумових зусиль, не характерних для дошкільної діяльності. Крім того, додається ще й фактор психологічної напруги. У середньому період адаптації триває 1,5—2 місяці, у деяких дітей може затягнутися і до півроку. Ось чому увага і серйозне ставлення батьків до навчання дитини особливо важливі в перші дні шкільного життя та наступні роки навчання. Батьки мають з повним розумінням ставитися до тих досить складних ситуацій, які можуть виникати у дитини, виявляти **терпіння** і витримку до перших невдач у навчанні, розумно керувати підготовкою домашніх завдань, допомагати дитині поступово звикнути до нової незвичної обстановки.

Перш за все, з першого дня шкільного життя малюк має відчувати, що до його навчальної роботи дорослі ставляться з повагою і розумінням, вважають її справою важливою, серйозною і складною. Окрім того, батьки зобов'язані створити певні умови для навчання дитини вдома, допомогти їй пристосуватися до нового режиму дня. Першокласник має спати 11,5—12 годин на добу, засинати і підійматися у чітко визначений час, харчуватися чотири рази на день, постійно виконувати навчальні завдання (у визначений час); дозвілля використовувати для гри чи прогулянки на повітрі.

Добре було б, якби один із батьків на початок навчального року перебував у відпустці, щоб допомогти першокласнику зібратися вранці до школи, зустріти його після, уроків, нагодувати обідом, поцікавитися заняттями. Перші 10—15 днів дитина ще не в змозі

розподілити свій час, тому дорослі мають потурбуватися про те, щоб маленький школярик вчасно зробив завдання, а після занять підготував усе необхідне для наступного навчального дня, прибрав своє робоче місце. Батьки мають створити вдома необхідні умови для занять дитини. Передусім, визначити постійне робоче місце: окрему кімнату чи куточок, де мають панувати порядок і чистота, що підтримуються самим школяриком. Поступово необхідно привчати маленького учня працювати самостійно, розказувати про свої успіхи, не приховувати труднощів.

Сім'я має підтримати інтерес дитини до навчання, допомогти їй включитися у навчальну роботу. Необхідно кожного дня цікавитися справами школяра: які уроки сьогодні були? Про що розказував учитель? Чи легко було виконати завдання? Бажано, щоб дитина розказала комусь із дорослих вивчене правило, вірш, матеріал, почутий на уроці. Коли дитина розповідає, вона сама себе перевіряє. Якщо ж школяр відчуває певні труднощі, переказуючи матеріал, значить, він ще не досить володіє вивченим. Необхідно ненав'язливо попросити дитину повторити вивчене, виявивши при цьому цікавість; підкреслити важливість дитячої праці.

Якщо у дитини з'явилися труднощі, потрібно з'ясувати їх причини, поговорити з учителем. Дитина хворіла? Багато пропустила? У цьому разі потрібно допомогти малюку надолужити пропущений матеріал. Якщо школяр не засвоїв якісь правила, необхідно повернутися до вивченого, змусити дитину запам'ятати потрібні правила, закріпити їх виконанням практичних завдань і надалі не допускати порушень у системі самостійних занять учня. Але буває так, що дитина просто лінується, не бажає самостійно працювати, долати труднощі. У такому разі особливо необхідний посилений контроль з боку батьків: «Розкажи», «Поясни», «Повтори», «Перевір ще раз».

Труднощі, які виникають у навчанні, небезпечні через те, що нерідко відштовхують дитину від шкільних занять. Тому дуже важливо вчасно допомогти їм подолати. Головне завдання батьків — виробити у першокласника навички самостійної роботи, самоконтролю; відповідальне ставлення до праці; розуміння того, що успіх у навчанні залежить від старанності, охайності, уважності й уміння організувати свою працю.

8. Розв'язання педагогічних ситуацій.

Ситуації для розв'язання.

1. Після 10 днів навчання дитина відмовляється ходити до школи, відвідувати музичну і спортивну секції. Ваші дії?
2. Дитина принесла додому чужу річ. Що б ви зробили?
3. Ви дали сину чи доньці гроші на хліб, замість цього малюк купив морозиво. Як ви зреагуєте? .
4. Ви покликали дитину обідати. Але малюк відмовився, бо зайнятий грою чи малюванням. Якою буде ваша реакція?
5. У магазині ваша дитина голосно вимагає купити їй дорогу іграшку. Ваші дії?

9. Рефлексія. Підбиття підсумків

Учитель дякує батькам за співпрацю і висловлює надію на посильну участь у шкільному житті. Усім учасникам вручають пам'ятки.

Пам'ятка батькам першокласників

1. Любіть дитину. Не забувайте про тактильний контакт. Знаходьте радість у спілкуванні.

2. Нехай жоден день не мине без спільного читання книг.

3. Розмовляйте з дитиною, розвивайте її мовлення. Цікавтеся її справами і проблемами.

4. Дозвольте школярику малювати, розфарбовувати, вирізати, наклеювати, ліпити.

5. Надайте перевагу повноцінному харчуванню дитини, і не розкішному одягу.

6. Обмежте перегляд телепередач та ігри на комп'ютері до 30 хвилин на день.

7. Привчайте малюка до самообслуговування і формуйте трудові навички, любов до праці.

8. Не робіть із дитини лише споживача, хай вона буде рівноправним членом сім'ї зі своїми правами і обов'язками.

9. Пам'ятайте, що діти не мусять реалізовувати те, що не склалося у вас.

Кожна дитина має право на власний вияв потенційних можливостей і на свою власну долю.

Дитячі заповіді для мам, тат, бабусь та дідусів

1. Дорогі дорослі, пам'ятайте, що ви самі «запросили» мене у свою родину. Колись я залишу батьківську оселю, але до того часу навчіть мене мистецтва бути людиною.
2. У моїх очах світ має інший вигляд, ніж у ваших. Поясніть мені, що, коли і чому кожен із нас у ньому має робити.
3. Мої ручки ще маленькі — не очікуйте від мене досконалості, коли я стелю ліжко, малюю, пишу або кидаю м'яч.
4. Мої почуття ще незрілі — прошу, будьте чуйними до моїх потреб. Не нарікайте на мене цілий день.
5. Щоб розвиватися, мені потрібна ваша увага і підтримка. Лагідно критикуйте й оцінюйте, але тільки мої вчинки.
6. Дайте мені трохи самостійності, дозвольте робити помилки, щоб я учився на них. Тоді я зможу самостійно приймати рішення у дорослому житті.
7. Прошу, не робіть усього за мене, бо я виросту переконаним у своїй неспроможності виконувати завдання.
8. Я вчуся у вас усього: слів, інтонацій голосу, манери рухатися. Ваші слова, почуття і вчинки повертатимуться до вас через мене. Так справедливо влаштувала природа зв'язок між поколіннями. Тому навчіть мене, будь ласка, найкращого. Пам'ятайте, що ми разом не випадково: ми маємо допомагати один одному в цьому безмежному світі.
9. Я хочу відчувати вашу любов, хочу, щоб ви частіше брали мене на руки, пригортали, цілували. Але будьте уважні, щоб ваша любов не перетворилася на милиці, які заважатимуть мені робити самостійні кроки.
Любі мої, я вас дуже-дуже люблю!!! Покажіть мені, що ви любите мене також.

Ваша донька (син).